

Verksamhetsberättelse 2016 Nestor FoU-center

B

Nestor FoU-center ägs gemensamt av kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje, Tyresö och Värmdö samt Stockholms läns landsting. Även privata utförare som ger vård- och omsorgsinsatser till äldre och som ligger inom ägarorganisationernas geografiska område har möjlighet att ta del av Nestors stöd och material.

Nestor FoU-center
Marinens väg 30, 136 40 Handen
webbplats: www.nestorfou.se
tel: 08-777 99 16
e-post: adm@nestorfou.se

Rapporten kan laddas ner på
www.nestorfou.se

Nestor FoU-center 2017

Verksamhetsberättelse för år 2016

© Nestor FoU-center
Citera oss gärna, men ange källan.

Ett år med fokus på samverkan, samarbete och kvalitetsarbete!

År 2016 har varit ett händelserikt år på Nestor. Mycket fokus har legat på de Mötesplatser för lokal samverkan som Nestor etablerade 2016. Här har gemensamma initiativ vuxit fram för att främja ett gott omhändertagande för de äldre som behöver fortsatt stöd i hemmet efter sjukhusvistelse. Ett spännande och uppskattat exempel är den workshoputbildning i Webcare, med deltagare från akutsjukhus, geriatrik, kommun och primärvård, som togs fram i en gemensam arbetsgrupp. Här kan också nämnas Nestors rapport om det projekt på en vårdcentral i Nacka där en extra resurs för äldre skapats och där Nestor varit processtöd. Nestor har länge bidragit som processtöd inom uppdraget att ta fram lokala vård- och omsorgsprogram vid demens. År 2016 blev det sjunde programmet färdigställt och vi ser fram emot att arbeta vidare med aktiviteter i programmens spår även kommande år.

För att Nestors insatser ska komma till nytta för våra ägarorganisationer har vi 2016 strävat efter högre grad av samarbete med beställarna vid framtagning och genomförandet av utbildningar. I vår utbildning för kostombud som anordnades i Haninge var även chefer och sjuksköterskor engagerade och då en webbaserad introduktionsutbildning för biståndshandläggare tas fram samarbetar flera kommuner med Nestor. Jag vill också lyfta fram det roliga samarbete vi har med Nestors seniorråd, där många perspektiv lyfts!

Ett viktigt uppdrag för Nestor är att förmedla vikten av systematiskt kvalitetsarbete till medarbetarna i ägarorganisationerna och stödja detta arbete. År 2016 erbjöds därför en utbildning med fokus på praktiskt arbete med analys av data från kvalitetsregistren. Vi har också tagit fram och startat en pilotutbildning för enhetschefer om systematiskt kvalitetsarbete med stöd av ledningssystem. Våra tidigare erfarenheter, och även vår kommande rapport om arbetet med kvalitetsregistren, visar att det finns behov av fortsatt kompetensutveckling inom området och Nestor är redo att stödja arbetet.

Två områden har tagit form under 2016 och kommer fortsätta utvecklas: Ett handlar om digitalisering på den äldres villkor. Det andra handlar om förebyggande arbete, ett område som Nestor arbetat inom länge, men som nu har lyfts fram lite extra.

Nestors arbete kommer ingen till gagn om vi inte ser till att förmedla det på ett bra sätt. Därför har vi lyft vår plan för extern kommunikation ytterligare ett steg på dagordningen. Vi vill därmed förbättra inblicken i vårt arbete och i vad vi kan göra för våra ägare i det viktiga arbetet att bidra till god hälsa och livskvalitet för de äldre i Stockholms läns södra och östra delar!

Eva Lindqvist, FoU-chef

Innehåll

Ett år med fokus på samverkan, samarbete och kvalitetsarbete!	3
1. Nestor FoU-centers uppdrag och organisation	5
Uppdrag	5
Organisation.....	5
Ledamöter i Nestor FoU-centers styrgrupp under 2016	6
Ledamöter i Nestors FoU-råd under 2016	7
Ledamöter i Nestors seniorråd under 2016 – ordinarie	8
Medarbetare på Nestor FoU-center under 2016	9
2. Nestor FoU-centers verksamhet	10
2.1 Inledning	10
Aktiviteter för att fullfölja uppdrag.....	10
Fokusområden	11
2.2 Avslutade eller pågående projektuppdrag	11
Område: Samverkan för sköra äldre	11
Område: Förebyggande insatser.....	14
Område: Digitalisering på äldres villkor	15
Område: Metodstöd för kvalitetsutveckling	15
Forskningsprojekt	16
2.3 Nätverk.....	17
2.4 Kunskapsspridning.....	18
Kompetensutveckling i utbildningslokal.....	18
Webbutbildningar.....	18
Inspirations- och kunskapsdagar	20
Publikationer	21
2.5 Kommunikation	22
Plan för extern kommunikation	22
Insatser för spridning och kommunikation.....	22
2.6 En lärande arbetsplats med en god arbetsmiljö	24
Kunskapsutbyte och Nätverk	24
Interna processer för kvalitet	25
En god arbetsmiljö	26
BILAGOR.....	27

1. Nestor FoU-centers uppdrag och organisation

Uppdrag

Nestor FoU-centers uppdrag är att genom praktisknära forsknings- och utvecklingsarbete stödja en hållbar kvalitetsutveckling i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården i Stockholms södra länsdel i frågor som är angelägna för ägarorganisationerna och de äldre invånarna inom ägarområdena. Nestor har till uppgift att använda sig av forsknings- och erfarenhetsbaserad kunskap och vetenskapliga metoder i sina uppdrag och strävar efter bred delaktighet, samverkan och aktivt ägarskap hos sina uppdragsgivare. Nestor har också i uppdrag att sprida kunskap till ägarnas medarbetare genom att erbjuda aktiviteter för kompetensutveckling och olika arenor för utbyte av erfarenheter och gemensamt lärande.

Organisation

Nestor FoU-center leds, ägs och finansieras gemensamt av kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje, Tyresö och Värmdö samt Stockholms läns landsting. Nestor ligger organisatoriskt i Äldreförvaltningen i Haninge kommun direkt under förvaltningschefen och Nestor leds av en FoU-chef som är närmaste chef för all personal. FoU-chefen är verksamhetsansvarig och svarar självständigt för Nestors aktiviteter och ekonomi inför styrgruppen. Verksamheten vid Nestor var ett projekt under åren 2003-2008 och permanentades från 2009.

I Nestors *styrgrupp* ingår förvaltningschef för äldreomsorgen eller motsvarande med mandat för äldreomsorgen i de tio kommunerna samt ansvarig chef inom landstinget. Styrgruppen beslutar i strategiska frågor, ansvarar för uppföljning och behandlar verksamhetsplan och budget. FoU-chefen är föredragande och bereder ärenden till styrgruppen.

Nestors styrgrupp utser representanter till Nestors *FoU-råd*. I FoU-rådet ingår personer med chefs-/utvecklingsansvar inom äldreomsorgen från respektive kommun, samt representanter på motsvarande nivå för landstingets verksamheter inom geriatrik och primärvård. FoU-rådet arbetar fram idéer och ger förslag och råd beträffande projektsatsningar och övriga aktiviteter. Rådet ska till styrgruppen lämna förslag till verksamhetsplan. FoU-chefen är sammankallande och ordförande.

Nestor har också ett *seniorråd* med representanter från de kommunala pensionärsråden i ägarorganisationerna och från landstingsstyrelsens pensionärsråd. De bidrar med idéer till projekt, deltar i diskussionen kring projektsatsningar och sprider information via sina nätverk. FoU-chefen är sammankallande och ordförande.

Styrgrupp, FoU-råd och Seniorråd har samtliga sammanträtt fyra gånger under året.

Ledamöter i Nestor FoU-centers styrgrupp under 2016

Namn	Befattning	Organisation
Ewa Kardell (ordförande)	Förvaltningschef	Haninge kommun
Petra Oxonius	Verksamhetschef äldreomsorgen	Botkyrka kommun
Marianne Krook	Bitr. förvaltningschef, social- och äldreomsorgsförvaltningen	Huddinge kommun
Anna-Lena Möllstam	Enhetschef	Nacka kommun
Berit Ahlberg Åhammar	Enhetschef	Nykvarns kommun
Karin Kollberg	Enhetschef äldreomsorg/rehab.	Nynäshamns kommun
Nina Thiel	Verksamhetschef äldreomsorgen	Salems kommun
Catherine Persson	Resultatområdeschef, vård- och omsorgsboende	Södertälje kommun
Auli Metsänsalo	Avdelningschef	Tyresö kommun
Carina Widmark **	Chef äldreenheten	Värmdö kommun
Veronica Östlin *	Avdelningschef, Biståndsavdelningen	Värmdö kommun
Marie-Louise Kain	Bitr. avdelningschef, Hälso- och sjukvårdsförvaltning	Stockholms läns landsting
Eva Lindqvist (föredragande)	FoU-chef	Nestor FoU-center
Anita Kindberg (sekreterare)		Haninge kommun
*) Personen har påbörjat sitt uppdrag under innevarande år.		
**) Personen har avslutat sitt uppdrag under innevarande år.		

Ledamöter i Nestors FoU-råd under 2016

Namn	Befattning	Organisation
Eva Lindqvist (ordförande)	FoU-chef	Nestor FoU-center
Helén Lieberman-Ram	Samordnare/projektledare	Nestor FoU-center
Christina Almqvist*	Kvalitetskontroller	Botkyrka kommun
Rolf Ljungström	Utvecklingssekreterare	Haninge kommun
Maria Premfors Altersten	Utvecklingsledare	Huddinge kommun
Eva-Britt Lönnback-Yilma**	Tf. Gruppchef	Nacka kommun
Anna Hjerm	Gruppchef	Nykvarns kommun
Sahza (Bella) Dzabirov	Enhetschef	Nynäshamns kommun
Susanne Gustafsson	MAS	Nynäshamns kommun/MAS-nätverk
Lindha Constantinou**	Verksamhetsansvarig	Salems kommun
Vakant		Salems kommun
Tove Bergek	Kvalitetsutvecklare	Södertälje kommun
Vakant		Tyresö kommun
Eva Jacobsson **	Enhetschef	Värmdö kommun
Erik Vallström**	Äldreomsorgscontroller	Värmdö kommun
Carina Widmark*	Utvecklingsledare, Vård- och omsorg	Värmdö kommun
Gunilla Benner-Forsberg*	Utredare, Avd. för Närsjukvård, Staben HS-f	Stockholms läns landsting, HS-f
Gertrud Wahlund**	Avtalshandläggare allmänmedicin	Stockholms läns landsting, HS-f
Trude Ahlgren**	Paramedicinsk chef, chef för dagrehabilitering, kvalitetsansvarig	PTJ/Handengeriatriken
Carina Sühl Öberg*	Bitr. verksamhetschef	PTJ/Handengeriatriken
Inger Lindkvist, suppl.*	Bitr. verksamhetschef	PTJ/Rudans Rehab
Gunilla Brohmé*	Verksamhetsutvecklare	Capio Geriatrik Nacka
Johanna Juustovaara, suppl.	Chef paramedicinska enheten	Capio Geriatrik Nacka
Yvonne Emlén	Kvalitetschef	Legevisitten AB, primärvård och geriatrik i Nynäshamn
Kristin Breitenstein (sekreterare)	Kommunikatör	Nestor FoU-center

*) Personen har påbörjat sitt uppdrag under innevarande år.

**) Personen har avslutat sitt uppdrag under innevarande år.

Ledamöter i Nestors seniorråd under 2016 – ordinarie

Namn	Tillhörighet
Eva Lindqvist (ordförande)	Nestor FoU-center
Helén Lieberman-Ram	Nestor FoU-center
Gary Hjelm	Botkyrka
Karin Recksén	Botkyrka
Margareta Ståhlberg	Botkyrka
Ulla Jonsson	Haninge
Kristina Löttiger-Carlsson	Haninge
Gustaf Andersson	Huddinge
Bitte Sundqvist*	Huddinge
Moa Bern	Nacka
Bengt Stenqvist	Nacka
Karl-Erik Johansson	Nykvarn
Ajno Alstrin	Nynäshamn
Per-Olow Danielsson	Nynäshamn
Ilse Forsberg	Salem
Birgitta Rönnblad	Salem
Gunnel Bertell	Södertälje
Söve Åkerlund	Södertälje
Kerstin Hallgren	Tyresö
Birgitta Rådberg	Tyresö
Erland Brindell	Värmdö
Gerd Fredriksson	Värmdö
Alf Andersson	SLL:s LPR
Berndt Holgersson**	SLL:s LPR
Monica Ulfhielm	SLL:s LPR
Kristin Breitenstein (sekreterare)	Nestor FoU-center

* Personen har påbörjat sitt uppdrag under innevarande år.

** Personen har avslutat sitt uppdrag under innevarande år.

Medarbetare på Nestor FoU-center under 2016

Namn	Examen
Eva Lindqvist (FoU-chef, forskningsledare)	Leg arbetsterapeut, Med dr
Helén Lieberman-Ram (Samordnare, projektledare)	Leg apotekare
Ann-Marie Andersson Wallman (Administratör/projektassistent)	
Ingeborg Björkman (Projektledare)	Leg apotekare, Med dr (hälso- och sjukvårdsforskning)
Kristin Breitenstein (Kommunikatör)	Fil kand
Karin Högstedt (Projektledare)	Leg fysioterapeut, Med mag
Eva Karlsson (Projektledare)	Fil dr (etnologi)
Helena Martinger*	Utredningssociolog, Fil mag
Jasmin Matinzadeh* (Projektledare)	Leg dietist
Anders Nordlund (Projektledare)	Fil dr (sociologi)
Sune Petersson* (Projektledare)	Leg apotekare
Daniel Ram (Informatör)	Key account manager
Helena Viberg (Projektledare)	Socionom, Fil kand
Kerstin Witalis* (Projektledare)	Leg sjuksköterska
Emanuel Åhlfeldt (Projektledare)	Doktorand i sociologi, Fil mag (samhälls- och kulturanalys)
*Personen har avslutat sin anställning under innevarande år.	

2. Nestor FoU-centers verksamhet

2.1 Inledning

Aktiviteter för att fullfölja uppdrag

Nestors verksamhet utgår från uppdraget (s 5) och det samverkansavtal som upprättades inför öppnandet av Nestor FoU-center. I avtalet framgår att följande aktiviteter ska täckas in i verksamheten:

- Driva forsknings- och utvecklingsprojekt
- Bidra till bättre integrering i lokala vård- och omsorgskedjor
- Medverka till en långsiktig personal- och kunskapsutveckling
- Samverka med kommunernas och landstingets enheter och förvaltningar samt med seniororganisationer
- Utveckla former för kunskaps- och informationsspridning om FoU-verksamhetens resultat, aktuell forskning och forskningsanvändning
- Skapa arenor och nätverk för kunskaps- och erfarenhetsutbyte – tvärvetenskapliga, tvärsektoriella och tvärprofessionella
- Etablera ett nära samarbete med universitet, högskolor och andra FoU-miljöer

Nestor aktiviteter utifrån uppdrag och samverkansavtal kan sammanfattas med följande huvudaktiviteter:

Forsknings- och utvecklingsprojekt: Samtliga Nestors projekt utgår från aktuell forskning. En del projekt syftar till att producera ny kunskap och andra till att omsätta kunskap till praktisk verklighet. I flera projekt kombineras dessutom de olika perspektiven. Nestor kan gå in som projektledare eller processtöd i ett projektuppdrag, beroende på uppdragets art och syfte. Utvecklingsprojekten omfattar systematiskt förbättringsarbete, utvärdering och metodstöd i fråga om organisation, rutiner och förhållningssätt. Forskning och studier genomförs i syfte att skapa ny kunskap som berör vård och omsorg. Alla forskningsprojekt är praktisknära, vilket ger goda möjligheter och uppslag till vidare forskning inom såväl vård- och omsorgsorganisation som om personal och äldre.

Kunskapsspridning: Kompetensutveckling för personal inom vård och omsorg bedrivs både som delar av utvecklingsprojekt och som specifika utbildningsinsatser. Nestor sprider även kunskap genom Nestordagen, Chefsdagen, FoU-caféer, konferenser, föreläsningar, seminarier, lansering, annonsering och försäljning av rapporter, utbildnings- och studiecirkelmateriel. Nestor har även publicerat broschyrer riktade till de äldre själva.

Nätverk: Nestor arrangerar nätverksträffar. Nätverk är tänkta att vara ett forum för dialog och erfarenhetsutbyte mellan och inom olika organisationer och professioner. Syftet med nätverken är ofta att öka förutsättningar för samverkan och samarbete eller att i samråd med andra förbättra kvaliteten i den egna organisationen.

Nestor FoU-centers styrgrupp beslutade år 2008 att alla projekt som avslutats och som sedan införlivas i verksamheten ska följas upp. Nestor kan bistå vid införandet i verksamheten om så överenskommes, och erbjuder en uppföljning inom ett år från införandet. Uppföljningen kan ske genom intervjuer, enkäter eller annan lämplig metod. Resultatet redovisas för verksamheten, FoU-rådet, seniorrådet och styrgruppen för Nestor. De första utvärderingarna redovisades under 2010.

Fokusområden

För första gången hölls under 2016 en workshop med Nestor och Nestors styrgrupp där framtida utmaningar fångades in och diskuterades i relation till Nestors uppdrag och aktiviteter. Med Nestors uppdrag, ovanstående nämnda workshop, diskussioner i FoU-råd och Seniorråd samt andra källor (t ex Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten, SKL, Myndigheten för Delaktighet och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen) som underlag har Nestor tagit fram fyra fokusområden: Samverkan runt sköra äldre, Förebyggande insatser med tyngdpunkt på rörelse, kost och psykisk hälsa, Digitalisering på de äldres villkor och Metodstöd för systematiskt kvalitetsarbete. I den kommande delen presenteras projektuppdrag utifrån dessa fokusområden.

2.2 Avslutade eller pågående projektuppdrag

Område: Samverkan för sköra äldre

Mötesplats för lokal samverkan

Under 2015-2016 etablerade Nestor följande fyra geografiska grupper för Mötesplats för lokal samverkan med representanter från kommun, primärvård, slutenvård och rehab: Haninge-Nynäshamn-Tyresö, Botkyrka-Huddinge, Nykvarn-Salem-Södertälje, Värmdö-Nackageriatiken. I Haninge, resp Värmdögruppen har även representanter från Södersjukhuset deltagit. I Nacka fanns sedan tidigare en liknande samverkansgrupp; Vård i samverkan och från och med hösten 2016 har Nestor ingått som adjungerad i dess styrgrupp. Syftet med Mötesplatserna har varit att öka kännedomen om varandras verksamheter, dela erfarenheter och goda idéer, och initiera förbättringsaktiviteter som har berört flera parter och kunnat leda till bättre samverkan och mer sammanhållen vård och omsorg om de äldre.

Inledningsvis ringades viktiga problem kring samverkan in och grupperna kunde identifiera glapp i övergångarna mellan olika vård- och omsorgsgivare som påverkar kvaliteten i den vård och omsorg som de äldre får. Därefter har Mötesplatsgrupperna träffats ca en gång i kvartalet där aktiviteterna har bestått av att föreslå och påbörja olika lokala förbättringsarbeten för att förbättra samverkan runt de äldre, avrapportera från de pågående arbetena, identifiera nya områden och även dela med sig om vad som pågår i resp verksamhet och reflektera över gemensamma utmaningar.

Nestor har fungerat som processtödare i Mötesplatserna vilket har inneburit att vara neutral part, förbereda mötesupplägg, problematisera och reflektera, skapa struktur och hålla fokus, vara flexibla och anpassningsbara, hjälpa gruppen att sortera och prioritera, ”puffa på” i rätt riktning och se till att aktiviteter kommer igång.

Fyra av Nestors pågående utvecklingsprojekt har under 2016 initierats av Mötesplatserna eller Vård i samverkan; Förbättrad användning av Webcare, SIP i Nacka, Nykvarn och Södertälje och Vårdplanering i Salem-Södertälje (se s 12-13). Flera mindre lokala arbeten har initierats i Mötesplatsen och pågår utan Nestors medverkan.

En intern lägesrapport om erfarenheterna och resultaten från första året med Mötesplatserna har tagits fram. Arbetet fortsätter under 2017 då också en utvärdering av Mötesplatserna kommer att genomföras.

Förbättrad användning av Webcare

I *Mötesplatsen för lokal samverkan* i Haninge-Tyresö-Nynäshamn identifierades en problematik kring användning av Webcare, det gemensamma kommunikationsverktyget för slutenvård, kommun och geriatrik vid utskrivning av patienter inom slutenvården.

Projektet syftar till att personal från sjukhus, primärvård och kommun inom Haninge, Tyresö och Nynäshamn ska kunna och vilja använda Webcare på ett optimalt sätt. En arbetsgrupp och styrgrupp med representanter från alla berörda parter har tillsammans med Nestor tagit fram ett gemensamt lärandeseminarium, som testats under hösten med 16 deltagare från primärvård, kommun, geriatrik och akutsjukhus. Uppföljande telefonintervjuer med deltagarna har genomförts under december inför en eventuell revidering av lärandeseminariet. En ny testomgång planeras på liknande sätt i mars 2017, därefter fattar projektets styrgrupp beslut om det fortsatta arbetet.

Samordnad individuell plan (SIP) i Nykvarn och Södertälje

Med utgångspunkt från Nestors arbete med *Mötesplats för lokal samverkan* i Nykvarn-Salem-Södertälje påbörjade verksamheterna i Södertälje och Nykvarn ett utvecklingsarbete för att komma igång med samordnad individuell plan (SIP). En SIP diskuteras och fastställs vid ett gemensamt möte, där individens behov ska utgöra en utgångspunkt för samtalet. SIP erbjuds sköra ofta äldre individer om de har insatser både från både kommunen och primärvården och då samordning förväntas höja kvaliteten i individens vård och omsorg. En styrgrupp med representanter från de båda kommunernas äldreomsorg och från primärvården i Södertälje har lagt upp riktlinjer för arbetet. En arbetsgrupp bildades och uppdraget var att skapa och testa lokala rutiner för SIP. Styrgruppen kommer senare att ansvara för hur implementeringen ska ske i kommunerna. Nestor deltar som processstödjare och ansvarar för att planera och organisera gruppens arbete. Under hösten 2016 har underlag till ett första utkast till lokal rutin tagits fram och arbetet fortsätter under våren 2017 då rutinen kommer att testas.

Vårdplanering i Södertälje-Salem

Även detta utvecklingsarbete har sin utgångspunkt i *Mötesplats för lokal samverkan* i Nykvarn-Salem-Södertälje. Upprinnelsen till projektet var att brister uppmärksammats i arbetsprocessen kring vårdplaneringar, vilket diskuterades i Mötesplatsgruppen under våren 2016. En arbetsgrupp med representanter från kommun och geriatrik har påbörjat arbetet att identifiera ”kritiska punkter” i den redan existerande länsövergripande överenskommelse om samverkan vid in- och utskrivning av patienter och börjat formulera vad som behöver tydliggöras för att skapa en process som fungerar bättre. Under våren 2017 kommer en lokal överenskommelse att tas fram och det finns planer på att involvera primärvårdsrepresentanter i arbetet. När den lokala överenskommelsen är färdig överlämnas den till projektets styrgrupp som ansvarar för det fortsatta arbetet och implementering.

Samordnad individuell plan (SIP) i Nacka kommun

Sedan hösten 2015 pågår ett utvecklingsarbete i Nacka kommun för att få igång arbetssättet samordnad individuell plan (SIP). Utvecklingsarbetet innebär att skapa och testa lokala rutiner för hur SIP på bästa sätt ska organiseras för att fungera väl för individen, eventuella närstående och

för deltagande verksamheter. Nestor deltar i utvecklingsarbetet som processtödjare, vilket innebär att vi förbereder regelbundna arbetsgruppsmöten, dokumenterar arbetet och bidrar till reflektion över de erfarenheter som deltagarna berättar om efter genomförda SIP-möten.

Under året har följande verksamheter deltagit i utvecklingsarbetet: förvaltningschef, enhetschef, äldrevägledare samt biståndshandläggare vid kommunens äldreomsorg; distriktssköterskor från Boo vårdcentral, Forums vårdcentral, Ektorps vårdcentral och Helsa vårdcentral Älta; enhetschef vid Nacka Rehabcentrum. Utvecklingsarbetet har fortsatt under hela 2016 och har förlängts till mars 2017 för att samla ytterligare erfarenheter innan projektet avslutas och den lokala rutinen kan fastställas.

Lokala vård- och omsorgsprogram vid demens

Nestor har under många år arbetat med att omsätta Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård- och omsorg vid demenssjukdom till lokala vård- och omsorgsprogram (LVOP). I och med att det lokala programmet för Nykvarn blev klart under år 2016 har Nestor deltagit i färdigställandet av sex lokala program (Haninge och Tyresö år 2012, reviderade 2015), Nynäshamn och Botkyrka år 2013, Södertälje år 2015). Under år 2016 har Nestor även deltagit i aktiviteter för genomförande av de lokala programmen i Haninge, Nykvarn, Södertälje och Tyresö.

I slutet av år 2016 presenterade Socialstyrelsen ett förslag till nya nationella riktlinjer vid demenssjukdom. De nya riktlinjerna väntas träda i kraft i slutet av år 2017. Nestor har därför under hösten påbörjat ett arbete för att kunna vara en aktiv samarbetspart för de av huvudmännen som önskar revidera sina lokala program i enlighet med de nya nationella riktlinjerna.

Resurs för äldre patienter vid Boo vårdcentral

Ett utvecklingsarbete startade vid Boo vårdcentral hösten 2014. Syftet var att etablera en resurs för patienter, ofta äldre, som behövde extra stöd från primärvården, och som varken passade in i den ordinarie mottagningen eller uppfyllde kriterierna för hemsjukvård. Resursen fick namnet SVEA-teamet och har bestått av två erfarna distriktssköterskor. En läkare i hemsjukvården har också funnits knuten till teamet.

Nestor stöttade utvecklingsarbetet från starten och fram till årsskiftet 2015/16. Under våren 2016 pågick ytterligare insamling av material, sammanställning och analys och en rapport presenterades hösten 2016. Nestor och verksamhetschefen vid Boo vårdcentral har presenterat arbetet med SVEA-teamet på en utbildningsdag om Äldremottagningar (Akademiskt primärvårdscentrum) och för Äldregruppen samt avtalshandläggare vid hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Rapporten har också uppmärksammats vid hälso- och sjukvårdsförvaltningens regionala samverkansträffar samt i det interna nyhetsbladet HSN-nytt.

Vårdplanering med stöd av videokonferensteknik

Nestor påbörjade under hösten 2015 ett pilotprojekt tillsammans med Tyresö kommun, Haninge kommun, Handengeriatriken Praktikertjänst N.Ä.R.A. och Handens vårdcentral som rörde vårdplanering med stöd av videokonferensteknik. Från hösten 2016 har endast Tyresö kommun och Handengeriatriken Praktikertjänst N.Ä.R.A. deltagit. Projektet har varit indelat i en utvecklingsdel och en utvärderingsdel med syftet att utveckla, testa och införa tekniken på ett tryggt, säkert och tillförlitligt sätt. Pilotprojektet väntas kunna ge ökad kunskap om olika förutsättningar vid användningen av videokonferensteknik vid vårdplaneringar. Projektet har förlängts till 2017, då det tagit oväntat mycket tid att lösa vissa tekniska frågor.

Nestors projektledare samverkar även med övriga Stockholms FoU:er samt KSL rörande vårdplanering med stöd av videokonferensteknik.

Framtagning av webbutbildning för nya biståndshandläggare

Nyutexaminerade socionomer eller andra som anställs som biståndshandläggare har inte alltid kunskap om vad det innebär att arbeta som just biståndshandläggare. Nestor fick därför i uppdrag att ta fram en webbaserad utbildning som ett stöd för nya biståndshandläggare för att dessa ska komma snabbare in i sitt arbete och rollen som biståndshandläggare. I projektet har funnits en styrgrupp samt en arbetsgrupp med representanter från Haninge, Huddinge och Värmdö kommuner.

Utbildningen är planerad att bestå av 4 moduler med utgångspunkt från SOSFS 2007:17 ”Personalens kompetens vid handläggning och uppföljning av ärenden som avser äldre personer”. Under 2016 har modul 1: *Äldre och åldrande* färdigställts. De resterande modulerna *Regelverk och förutsättningar*, *Utredning och beslut*, *Samverkan och samordning* är beräknade att färdigställas under våren 2017.

Område: Förebyggande insatser

Utvärdering av Balansskolan

Nestor påbörjade ett uppdrag under 2016 som syftade till att utvärdera hur Nacka kommuns Balansskola påverkade deltagarnas uppfattning och agerande rörande fallprevention. Utvärderingen kommer att ske genom enkäter till deltagarna och förväntas vara klar våren 2018.

Implementering av anhörigstöd i Botkyrka – Lärande utvärdering genom följeforskning

Projektet som drivs av Botkyrka kommun har varit vilande under 2016, och därmed också Nestors del att följa projektet med en lärande utvärdering. Under våren 2017 kommer projektet att starta upp igen. Nestor kommer att delta i mindre omfattning än vid förra omgången.

Litteraturgenomgång: social gemenskap och sociala aktiviteter

En mindre förstudie påbörjades 2016 för att belysa kunskapsläget rörande förebyggande insatser med fokus på social gemenskap och socialt stöd. Bakgrunden till studien var att det är väl beforskat att människors sociala relationer har stor betydelse för hälsan och upplevelsen av meningsfullhet och, vidare, att äldre riskerar social isolering, ensamhet och utanförskap till följd av nedsatta fysiska och kognitiva förmågor samt förändrad social situation kopplad till åldrandet. Mindre beforskat är vilken effekt de insatser som erbjuds från samhället inom området har. Denna litteraturgenomgång kommer främst vara ett internt verktyg inför uppdraget rörande psykisk ohälsa som påbörjas vintern 2017.

Inspirationsmöte för samordnare av lokala evenemang för Äldredagen 2016

Under våren 2016 sammankallade Nestor ägarkommunernas samordnare för lokala evenemang för Äldredagen 2016 till inspirationsmöte.

Framtagning av kostombudsutbildning (Haninge kommun)

Nestor tog under 2016 fram en tvärprofessionell kostombudsutbildning med fyra utbildningstillfällen där föreläsningar om tex undernäring, bedömning av nutritionstillstånd och konsistensanpassad mat varvades med gruppdiskussioner och praktiska övningar såsom provsmakning av kosttillsätt samt kompletterande praktiska hemuppgifter. Syftet med den framtagna utbildningen var att stärka kostombuden i sina roller på arbetsplatserna. En

pilotutbildning utfördes i samarbete med Haninge kommun, där kostombud, enhetschefer och sjuksköterskor deltog (totalt 32 personer).

Område: Digitalisering på äldres villkor

Uppdrag från Myndigheten för delaktighet

Med start i juni 2015 har Nestor utvärderat Myndigheten för delaktighets arbete med regeringsuppdraget *Digitala tjänster inom socialtjänst och hemsjukvård*. Utvärderingen genomfördes i form av en lärande utvärdering genom följeforskning. Arbetet avslutades och återskötterades till beställare i mars 2016.

Kartläggning digital teknik i ägarorganisationerna

Ett område som är aktuellt inom vård och omsorg generellt är digital teknik. Det handlar om teknik som riktar sig direkt till patienten/brukare, så kallad välfärdsteknik, men också teknik i form av verksamhetssystem, journalföring etcetera. Nestor fick i uppdrag av styrgruppen att i ett första steg genomföra en kartläggning av hur införandet av digital teknik såg ut i ägarorganisationerna. Beroende av resultatet från kartläggningen kan beslut sedan tas om hur Nestor skulle kunna vara ett fortsatt stöd i arbetet med digital teknik i ägarorganisationerna. Hittills har en sammanställning av befintliga data från SKL och Socialstyrelsen gjorts. Ett första möte med kontaktpersoner från ägarorganisationerna är inplanerat i januari 2017.

Område: Metodstöd för kvalitetsutveckling

Utvecklingsarbete och uppföljning av kvalitetsregister

Under 2016 hade Nestors ett fortsatt uppdrag från KSL/SLL med att stötta ägarorganisationerna i användandet av kvalitetsregister från den nationella satsningen "Bättre liv för sjuka äldre" med inriktning mot Senior alert, BPSD-registret och Svenska Palliativregistret. Uppdraget innefattade två och en halv heltidstjänster som fördelades mellan tre medarbetare. Uppdraget avslutades juli 2016. Fokus under 2016 har legat på administratörsutbildningar i BPSD-registret, utbildning om implementering av kvalitetsregister samt en uppföljning av registerarbetet. Utbildningen om implementering omfattade fyra lärandeseminarier och gavs i två omgångar, varav den ena var riktad till kommunrepresentanter utsedda att leda arbetet med kvalitetsregister och den andra till representanter från privata vård- och omsorgsboenden. I anslutning till utbildningen erbjöds handledning på plats i verksamheten.

Uppföljning av registerarbetet i form av en intervjustudie genomfördes under 2016 för att beskriva hur chefer och medarbetare vid vård- och omsorgsboenden hade upplevt att arbeta med nationella kvalitetsregister. Sexton respondenter från åtta vård- och omsorgsboenden deltog i studien. Rapporten förväntas vara klar februari 2017. Nestors projektledare har även deltagit i BPSD-registrets årsmöte för certifierade utbildare, i ett lokalt nätverksmöte för certifierade utbildare och som rådgivande metodstödare i lokala projekt.

Framtagning av utbildning för chefer för processinriktat kvalitetsarbete

Socialstyrelsen har sedan 2005 strävat efter att styra in kvalitetsarbete inom hälso- och sjukvård och omsorg mot arbete utifrån ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Ledningssystem är ett verktyg för att leda och planera men också för att kontrollera, följa upp och utvärdera. En verksamhets ledningssystem ska identifiera, beskriva och fastställa alla processer som krävs för att säkra kvaliteten. Arbetet ska omfatta riskanalys, egenkontroll och utredning av avvikelser. Den

som bedriver verksamhet ska med stöd av ledningssystemet bedriva sitt kvalitetsarbete. En risk som identifierats är att ledningssystemet blir ett dokument som stannar i toppen på organisationen – och inte som det är tänkt – genomsyrar hela organisationens kvalitetsarbete. Nestor har därför tagit fram en utbildningsserie Processinriktat kvalitetsarbete – systematiskt kvalitetsarbete utifrån SOSFS 2011:9. För att hitta de rätta formerna för projektet har en pilotutbildning med sju deltagande enhetschefer påbörjats under år 2016.

SIS: Kvalitet i omsorg, service, omvårdnad och rehabilitering för äldre (Haninge)

Nestor har under 2015-16 följt ett projekt på ett särskilt boende i Haninge kommun, där man arbetar med *SIS: Kvalitet i omsorg, service, omvårdnad och rehabilitering för äldre med omfattande behov i ordinärt och särskilt boende* som ett verktyg för kvalitetsutveckling. Nestors styrgrupp tog hösten 2016 beslutet att Nestor inte går in i nya, större uppdrag kopplade till detta verktyg under 2017, utan i stället fortsätter som processtöd i det befintliga projektet i Haninge kommun.

Webbstöd Äldre och alkohol

2015 färdigställdes Nestors reflektionsmaterial *När blir alkohol ett problem – och för vem?* För att underlätta användningen av materialet togs under 2016 ett webbstöd fram. Webbstödet riktar sig till den som ska leda reflektion kring äldre och alkohol på sin arbetsplats.

Rådgivande samtal

Nestor erbjuder verksamheter inom sitt ägarområde som har en egen idé ett mindre antal rådgivningssamtal inom främst metod. Det har oftast kommit att handla om utvärdering av en kommande insats.

Haninge kommun – Nestor har fungerat som bollplank i att ta fram en utvärdering för projektet Matkassen som Haninge kommun drivit under året.

Handengeriatriken – Palliativa enheten vid Handengeriatriken genomför en internutbildning kring ett verktyg inom palliativ vård för att bedriva en personcentrerad vård. Nestor har bidragit genom att vara ett bollplank i planeringen av utbildningen, främst gällande utvärdering.

Forskningsprojekt

Hållbar utveckling inom vård och omsorg om äldre – Organisatoriska, institutionella och kulturella perspektiv

Forskningsstudien är ett avhandlingsarbete i samarbete mellan Nestor och Linköpings universitet, Institutionen för beteendevetenskap och lärande (IBL). Studien drivs av en doktorand som är anställd på Nestor och samtidigt antagen till forskarutbildning i sociologi vid Linköpings universitet.

Syftet med studien är att förstå och förklara hur resultat från temporära utvecklingsprojekt kan integreras i offentliga organisationer och bidra till långsiktiga effekter, som har ett värde för brukarna, organisationen och de anställda. Bakgrunden är att utvecklingsprojekt alltför sällan ger långsiktigt hållbara effekter. Det visas i tidigare forskning, där en rad studier pekar på att projektnytt i liten utsträckning implementeras i organisationer och bidrar till utveckling och lärande. Det märks även bland chefer och medarbetare ute i arbetslivets organisationer, exempelvis inom vård och omsorg.

Studien utgår från en interaktiv forskningsansats och problemformuleringen har diskuterats i Nestors FoU-råd för att forskningsfrågan ska vara relevant för verksamheterna. Studien består av två delar. Dels en kvalitativ intervju- och dokumentstudie av fyra utvecklingsprojekt, dels en

kvantitativ enkätstudie som inkluderar 348 projekt. Datainsamlingen är avslutad och analys och skrivande är i slutskedet.

Under 2016 har datamaterialet bearbetats och analyserats. Arbetet har varit i en skrivfas. Resultat har granskats och diskuterats i två seminarier på Linköpings universitet och i två seminarier på Nestor. Därutöver har resultat diskuterats med forskningsdeltagare i ett analysseminarium och resultat har presenterats för Nestors styrgrupp och FoU-råd.

2.3 Nätverk

Nätverk Geriatrik Södertörn: I juni 2016 bjöd Nestor in Nätverket Geriatrik-Södertörn för att presentera resultaten från projektet ”Ringa upp”, ett Nestorprojekt om förstärkt utskrivning från geriatrik enhet på Handengeriatriken och Nynäshamns geriatrik. Nestor hade samlat in dokumentation från över 200 telefonsamtal som personal genomfört i samband med utskrivning från sjukhuset. Under nätverksträffen diskuterades resultaten av detta projekt och även andra liknande satsningar inom geriatrikverksamheter på Södertörn. Nätverket önskade fortsätta träffas i detta forum och det fanns även önskemål om att inkludera övriga geriatrika kliniker i länet i nätverket, en fråga som kommer diskuterats vidare under 2017. Ett nytt nätverksmöte är inbokat till början av 2017.

Nätverket för biståndshandläggare träffades vid tre tillfällen under året. Åtta av Nestors ägarkommuner har varit representerade i nätverket (Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Salem, Södertälje, Tyresö och Värmdö). Nätverket har även fungerat som referensgrupp i framtagandet av webbutbildningen för biståndshandläggare.

Nätverk för sjukgymnaster, fysioterapeuter och arbetsterapeuter: Som en del i området förebyggande och rehabiliterande arbete driver Nestor arbete med gemensamma utvecklings-träffar för fysioterapeuter/sjukgymnaster och arbetsterapeuter inom kommun och landsting. Under 2016 genomfördes tre tematräffar med mellan 15 till 25 deltagare per tillfälle. Under 2017 kommer detta arbete att fortsätta.

IBIC-nätverket – Individens behov i centrum: Nätverket samlar processledare och projektledare som fått i uppdrag av sin kommun att arbeta för införandet av IBIC (tidigare ÄBIC - Äldres Behov I Centrum). Syftet med nätverket är att inspirera och stödja processledarna. Under 2016 har nätverket haft fyra träffar, två på våren och två på hösten. Nätverksmötenas upplägg har fortsatt enligt den modell som formades året innan: Deltagarna berättar om sitt arbete och tar upp de frågor som de behöver diskutera för tillfället. Förutom dessa möten genomfördes även två länsövergripande nätverksträffar i samarbete med FOU nu och FoU Nordost. De kommuner som deltagit i nätverket är Botkyrka, Haninge, Huddinge, Salem, Södertälje, Tyresö och Värmdö.

Nätverk för utvecklingsledare: Under 2016 har intresset för nätverket minskat något och vi genomförde två av fyra planerade nätverksmöten. De kommuner som deltagit minst en gång under årets nätverksmöten var Botkyrka, Huddinge, Salem, Södertälje, Tyresö och Värmdö. Teman för dessa möten var ”Kommunens arbete med uppföljning” respektive ”Evidensbaserad praktik”. Vid den senare träffen diskuterades nätverkets framtid. Det fanns en enad vilja i gruppen att fortsätta att träffas och att Nestor ska fortsätta att hålla i trådarna. Nätverket döptes om till Verksamhetsutvecklingsnätverket och nya riktlinjer togs fram för upplägg av framtida nätverksmöten.

Demensnätverk: Utgångspunkten för demensnätverket var innehållet i de lokala vård- och omsorgsprogrammen för personer med demenssjukdom. Nätverket har riktat sig till personer som varit delaktiga i framtagandet av de lokala vård- och omsorgsprogrammen, har ingått i det tidigare nätverket för demensteam eller som på annat sätt har varit engagerade i demensfrågor. Nätverket hade ambitionen att ge kunskapspåfyllnad och möjlighet till erfarenhetsutbyte. Under 2016 genomfördes två nätverksträffar, ett på temat anhöriga och det andra på temat kommunikation. Efter dessa möten beslutades att demensnätverket inte skulle finnas kvar i samma form. I stället planerades att Nestor skulle vara ett stöd i arbetet med Socialstyrelsens reviderade riktlinjer för personer med demenssjukdom som kom i remissversion under hösten 2016. Detta arbete påbörjas vintern 2017.

Som ett led i att vidareutveckla Nestors existerande nätverk skickades enkäter ut till samtliga nätverk: geriatriknätverket, demensnätverket, sjukgymnast/fysio- och arbetsterapeutnätverket, ÄBIC-nätverket, utvecklingsledarnätverket och biståndshandläggarnätverket. Syftet var att få en bild av hur dessa nätverk uppfattas av deltagarna och hur de ser på hur de kan förbättras. Resultatet var svårtolkat, mycket beroende på få deltagare i grupperna, men det kommer kunna ligga till grund för förbättringar inom nätverken efter diskussion med deltagarna.

2.4 Kunskapsspridning

Kompetensutveckling i utbildningslokal

Handbok i riskanalys: Med anledning av Nestors handbok i riskanalys "Säker omsorg!" genomfördes sex heldagsutbildningar i riskanalys riktade till representanter i ägarorganisationerna med uppdrag att genomföra riskanalyser. Sammanlagt har utbildningarna haft drygt 69 deltagare. Kursbok har varit Nestors handbok, "Säker omsorg!", se s 32.

BPSD-register: I arbetet med kvalitetsregistren, se s 15, erbjuder Nestor administratörsutbildning i BPSD-registret till de ägarorganisationer som saknar certifierade utbildare i registret. Två utbildningar har genomförts under 2016 med efterföljande uppföljning på enhet. Sammanlagt har utbildningarna haft 32 deltagare från 11 team.

Äldre och alkohol: Tre workshopar genomfördes under året för att stödja medarbetare inom ägarområdet som vill arbeta med frågan. Två av dessa skedde på Nestor och en i Nacka kommunhus.

Samtal med bilder: Två workshopar genomfördes under året med fokus på kommunikation med stöd av bilder. En av dessa skedde på Nestor och en i Södertälje kommunhus.

Webbutbildningar

Nestor har tagit fram fyra webbutbildningar som är fritt tillgängliga på Nestors webbplats för medarbetare inom Nestors ägarområde:

Minska risken för fall: En webbutbildning som riktar sig till personal inom äldreomsorg och äldreomsorg och handlar om förebyggande insatser för att minska risken för fall. (Färdigställd 2013)

Social dokumentation: En webbutbildning som innehåller fakta och praktiska övningar om varför, hur och vad man ska dokumentera inom ramen för socialtjänstlagen. (Färdigställd 2013)

lex Sarah: En webbutbildning om lex Sarah för baspersonal inom äldreomsorgen om personalens rapporteringsskyldighet och om begreppen missförhållande eller risk för missförhållande. I utbildningen tydliggörs också själva ärendegången vid en lex Sarah-rapport. (Färdigställd 2014)

Våga fråga – våga se! En webbutbildning om psykisk ohälsa hos äldre som består av sex fristående utbildningsmoduler samt ett fördjupningsmaterial om allmän psykiatri. Webbutbildningen går att finna även på Socialstyrelsens kunskapsguide.

Under året har Nestor tillhandahållit webbsupport för dessa utbildningar avseende inloggningsuppgifter, registrering, användarsupport och övriga frågor.

Antal personer som har påbörjat webbutbildningarna 1 januari – 31 december 2016

Utbildning	Nestors ägarorganisationer 2016	Utanför Nestors ägarområde	Totalt
"Våga fråga – våga se!"	512	828	1340
"Social dokumentation"	505	Uppgift saknas*	505
"Minska risken för fall"	399	Uppgift saknas*	399
"lex Sarah"	428	Uppgift saknas*	428
*) Kommuner utanför ägarområdet laddar ner köpt utbildning till sina resp. lokala webbplatser eller utbildningsportaler (LMS). Nestor har inte tillgång till deras statistik.			

Sålda utbildningar

Samtliga utbildningar är kostnadsfria för Nestors ägarorganisationer och privata utförare inom vård och omsorg om äldre inom ägarorganisationernas geografiska område. Utbildningarna är dock avgiftsbelagda för organisationer utanför ägarområdet. Tre av webbutbildningarna köps i sin helhet och kunden lägger dem på sin egen server. Kostnaden för dessa är mellan 25 000 och 80 000 kronor beroende på hur många äldre (65 år och äldre) som bor i kommunen. Utbildningen Våga fråga – våga se! kan organisationer utanför Nestors ägare få tillgång till på Nestors utbildningsportal. Från mars 2016 utgår en avgift, eftersom Nestor sedan 2016 inte har statliga medel för att förvalta Våga fråga – våga se!.

Under 2016 har arton testlicenser utfärdats. Med testlicens menas att en kommun/organisation kan prova webbutbildningarna under tre arbetsdagar och efter det görs en avstämning om utbildningen motsvarar kundens behov. Under året har vi sålt utbildningar till nästan 30 % av alla som haft en testlicens.

Organisationer som har köpt Nestors webbutbildningar under 2016:

Social dokumentation:	Våga fråga – våga se!	Minska risken för fall:	lex Sarah:
Laholms kommun	Kungsholmens SDF	–	Staffanstorps kommun
Bromölla kommun	Bollebygds kommun		
Ersta diakonisällskap	Sotenäs kommun		
Staffanstorps kommun	Alvesta kommun		
Hammarö kommun	Kävlinge kommun		
Humana (uppdatering)	Kungsholmens SDF		
Värnamo kommun	/Bolinders plan		
	Alingsås kommun		
	Järfälla kommun		
	Staffanstorps kommun		
	Bromölla kommun		
	Tibro kommun		

Inspirations- och kunskapsdagar

Samtliga inspirations- och kunskapsdagar har genomförts på Citykonferensen/Ingenjörshuset, Malmskillnadsgatan 46 i Stockholm. Det centrala läget har valts för att det ska vara lätt för samtliga deltagare att komma till lokalen. Nestor bjuder årligen på tre FoU-caféer, en Nestordag och en Chefsdag.

FoU-caféerna är tänkta att lyfta aktuella kunskapsområden inom äldreområdet som berör stora grupper av vård- och omsorgspersonal, ge tillfälle till samtal och erfarenhetsutbyte samt främja dialog med personal från Nestor och även visa exempel från Nestors verksamhet.

Syftet med Nestordagen är att bjuda in chefer och personal inom vård och omsorg i Nestors ägarorganisationer till en eftermiddag då Nestors verksamhet visas upp och exempel på aktuella projekt och arbeten presenteras.

Målgruppen för Chefsdagen är chefer och ledare inom vård och äldreomsorg, verksamma inom Nestor FoU-centers ägarorganisationer. Under 2016 tog chefsdagen en paus för att det är mer fördelaktigt att ha den på våren utifrån Nestors resursfördelning över året. Den kommer åter våren 2017.

Nedan beskrivs 2016 års inspirations- och kunskapsdagar i korthet.

FoU-café, 25 februari hade temat *"Hur uppnår vi en demensvård utan tvång och begränsningar?"*. Under caféet diskuterades hur vi tillsammans kan skapa en trygg demensvård, hur kritiska situationer kan förebyggas och hanteras, hur ett gemensamt förhållningssätt kan skapas och hur lagen kan ge stöd i arbetet med personer som har en demenssjukdom. Antal anmälda inkl Nestors personal var 144 personer. Talare på caféet var:

- *Lars Sonde*, utredare, forskare, Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum talade om: *"En demensvård utan tvång och begränsningar – är det möjligt?"*
- *Lotta Roupe*, undersköterska, dipl. Silviasyster, dagverksamhetsansvarig, Silviahemmet talade om: *"Det gäller att ligga steget före... Praktiska råd för att minimera tvång och begränsningsåtgärder i mötet med den demenssjuka personen"*

FoU-café, 10 maj hade temat *"Äldre och starka muskler – därför behövs styrketräning"*. Här uppmärksammades styrka och behovet av fysisk träning för äldre. Nya rön har visat att äldre med hjälp av styrketräning bland annat kan förebygga och behandla vanliga åldersrelaterade sjukdomar. Antal anmälda var 114 personer inkl Nestors personal. Föreläsare på caféet var:

- *Michail Tonkonogi*, professor i medicinsk vetenskap, inriktning idrottsfysiologi, Högskolan Dalarna som visade hur man praktiskt kan arbeta med äldre och styrketräning inom äldreomsorg och hälso- och sjukvård.
- *Medarbetare från Nacka Seniorcenter Sjöträppen*, som berättade om hur de arbetar för att deras brukare ska behålla och även öka sin fysiska styrka.

FoU-café, 10 oktober hade temat *"Äldre som bär på trauman från krig, katastrof och flykt – Hur ger vi stöd och omvårdnad med hänsyn till deras upplevelser?"* På detta café diskuterade vi hur upplevelser från flykt och andra trauman på olika sätt kan sätta spår och komma till uttryck när man blir äldre och skör samt hur personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården kan bemöta de äldre i deras vardag, och ge god vård och omsorg. Antal anmälda inkl Nestors personal var 60 personer. Föreläsare på caféet var:

- *Frida Johansson Metso*, leg. psykolog, biträdande verksamhetschef, Röda Korsets center för torterade flyktingar, som talade på temat: *"Hur påverkas äldre av krig, tortyr och flykt?"*
- *Kajsa Båkman*, Silviasjuksköterska, specialistsjuksköterska i demensvård, vårdlärare, föreläste på temat: *"Att ge vård och omsorg till äldre personer som har upplevt trauma"*

Nestordagen, 4 december hade temat *"Gemenskap, aktivitet och god aptit – så kan du främja de äldres hälsa och välmående"*. Samtliga föreläsare var medarbetare på Nestor. Efter föreläsningarna gick deltagarna runt på olika stationer utifrån dagens tema. Antal anmälda var 102 personer inkl. Nestors personal. Föreläsare på Nestordagen var:

- *Eva Lindqvist*, leg. arbetsterapeut gav en introduktion: *Att främja hälsan hos de äldre – hur hänger allt ihop?* Hon talade därefter på temat *Vad innebär "meningsfullhet" för olika människor?*
- *Karin Högstedt*, leg. fysioterapeut föreläste på temat *Rörelse i vardagen – goda råd!*
- *Jasmin Matinzadeh*, leg. dietist föreläste på temat *Så kan aptiten stimuleras!*

Publikationer

Nestor har färdigställt en FoU-rapport med titeln *Att etablera en resurs för äldre – SVEA-teamet vid Boo vårdcentral* (Björkman, 2016). Projektledare har också skrivit artiklar för tidskrifter utifrån sina specifika kunskaper.

Allt material finns för beställning eller nedladdning via webbplatsen, se vidare information i Bilaga 2, s 30. För Nestors ägarorganisationer, inklusive privata utförare av vård och omsorg inom ägarorganisationernas geografiska område, är alla publikationer gratis och till dessa har Nestor levererat ca 4 600 exemplar. Drygt 500 publikationer har sålts utanför Nestors upptagningsområde till kommuner, landsting, företag, privatpersoner och andra. Flera publikationer har beställts och används av utbildningsanordnare ute i landet. I bilaga 3, s 32 finns listor över Nestors tillgängliga publikationer.

Publicerat

Björkman, I. (2016). Att etablera en resurs för äldre – SVEA-teamet vid Boo vårdcentral. Nestor FoU-center.

Karlsson, E M. (2016). ”Invandrapatienter” inom palliativ vård. *Tidskriften Ä*. Nr 1.

Karlsson, E M & Martinger, H. (2016). Reflektioner kring äldre och alkohol. *Tidskriften Ä*, nr 2.

2.5 Kommunikation

Plan för extern kommunikation

Under 2016 har Nestor tagit fram sin första plan för extern kommunikation. Det övergripande syftet med Nestors externa kommunikationsarbete är att medarbetarna i Nestors ägarorganisationer ska se Nestor som en tillgång för dem vid kvalitets- och verksamhetsutveckling och att de därigenom ska använda sig av det som Nestor erbjuder. Kommunikationsplanen ska vara en bas för detta arbete och utgångspunkt för vidare utveckling av kommunikationsarbetet.

Det innebär att Nestor med denna plan som bas strävar mot att chefer och medarbetare i Nestors ägarorganisationer och andra målgrupper ska känna till, se nyttan av och använda Nestors tjänster, och att de ska vara förtrogna med Nestors verksamhet, funktion och roll i relation till sina behov. I kommunikationsplanen poängteras även Nestors egen personal som en viktig kommunikationskanal gentemot deltagare i nätverk, projekt, utbildningar och kunskapsdagar.

Insatser för spridning och kommunikation

Nedan finns beskrivet ett antal aktiviteter som Nestor utför i syfte att kommunicera sin verksamhet.

Informationstillfällen i nämnder: Nestor har under 2016 besökt majoriteten av ägar-kommunernas nämnder där beslut i frågor rörande äldre fattas, för att presentera Nestors verksamhet. Fokus på presentationerna har varit hur Nestor är organiserat, hur Nestor arbetar och vad Nestor erbjuder ägarorganisationerna.

Webbplats: Webbplatsens primära målgrupp är mellanchefer i Nestors ägarorganisationer, men fungerar för vem som helst, oavsett funktion, organisation och geografisk plats. Den 1 januari - 31 december 2016 hade webbplatsen 31 617 besök. Av dessa besök var 20 960 unika besökare, se tabell s 23. Webbplatsen innehåller aktuell information om bland annat:

- Blänkare och reportage som främst anknyter till Nestors verksamhet och till de projektarbeten som genomförs på Nestor.
- Nestors alla projekt, pågående och genomförda, presenteras.
- Nestors uppdrag och organisation
- Nestors kunskaps- och utbildningsdagar
- Försäljning och nerladdning av Nestors publikationer och webbutbildningar
- Informationssida till ägarorganisationernas chefer som beskriver vad Nestor kan erbjuda dem.
- Anmälningar till Nestors inspirations- och kunskapsdagar samt beställningar av trycksaker görs via webbplatsen.

Tabell: Antal besök och unika besök på Nestors webbplats under åren 2013-2016

År	Unika besök	Besök
2016	20 960	31 617
2015	20 800	36 230
2014	19 500	34 100
2013	11 015	18 615

Årlig genomgång och utveckling i form av tekniska lösningar och omstrukturerings av informationsflödet har gjorts för att göra webbplatsen mer tillgänglig, aptitlig och begriplig för besökare.

Nyhetsbrev: Nyhetsbreven skickas ut via det elektroniska verktyget Apsis. I nyhetsbreven finns intervjuer, nyhetsartiklar och notiser. Här finns även en kolumn där medarbetare på Nestor skriver om ett aktuellt ämne. Artiklarna i nyhetsbreven är länkade till Nestors webbplats. Nyhetsbrevet skickas ut fyra gånger per år, och har skickats ut till drygt 2 400 prenumeranter vid varje utskickstillfälle. Av dessa är cirka 700 prenumeranter inom Nestors ägarområde, och cirka 1 700 från övriga landet. (Ungefär samma siffror som föregående år.)

Direktmail: Utöver nyhetsbrevet skickar Nestor ut ”direktmail” till samtliga chefer inom ägarorganisationerna i vilka personal och chefer bjuds in till evenemang, utbildningar och kunskapsdagar som riktar till specifika, eller samtliga, personalgrupper och chefer. I ”direktmailen” förmedlas även information om nya publikationer och verktyg som Nestor ger ut.

Intranätskontakter: För att nå personal och chefer i Nestors ägarkommuner även ”inifrån” deras egna kanaler har Nestor upprättat kontakt med personer i kommunerna som lägger in relevant information om Nestor på sina respektive intranät. Nestors kommunikatör skickar tips och förslag på information som kan läggas in på intranäten.

Medverkan på konferenser som utställare och/eller med talare: Konferensdeltagande är ytterligare en viktig kanal för att sprida kunskap och vetskap om Nestor och Nestors projekt, publikationer och webbutbildningar, både för ägarorganisationer och externt. Nestor har varit utställare med bokbord på ett antal konferenser under året. Vid några tillfällen har Nestors medarbetare varit talare på konferenser eller andra evenemang. Se vidare bilaga 1, s 28.

Filmproduktion: Två kortfilmer har gjorts av Nestor och visats på ett FoU-café och på Nestordagen. Filmerna ligger på YouTube. Tanken med filmerna är att levandegöra och visa exempel på hur äldreomsorgen i Nestors ägarkommuner arbetar kring olika teman. Nestor vill även lyfta fram de äldre själva. Filmerna heter: ”Styrka och balans på Sjötäppan” och ”Shoppingtur med Lugnets äldreboende”.

Annonsering: Syftet med annonseringen är att sprida information om, och att sälja, Nestors webbutbildningar och publikationer/verktyg i hela landet. Men även för att Nestors ”varumärke” ska synas. Annonserna har publicerats i tre olika tidningar som har tydlig anknytning till chefer och personal i äldreomsorgen (Tidningen Äldreomsorg, 4 nummer; Äldre i Centrum, 4 nummer; Tidningen Ä, 2 nummer).

2.6 En lärande arbetsplats med en god arbetsmiljö

Kunskapsutbyte och Nätverk

Anknytning till universitet

FoU-chefen är anknuten till Karolinska Institutet, NVS, sektionen för arbetsterapi. En medarbetare är anknuten till Uppsala universitet, Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap, Hälso- och sjukvårdsforskning. En annan medarbetare är inskriven på Linköpings universitet, Institutionen för beteendevetenskap och lärande (IBL), avdelningen för pedagogik och sociologi (APS). Dessa kontakter värnas för att ett samarbete eller annat ömsesidigt utbyte ska kunna utformas.

FoU-miljön

Nestor ingår i FoU Valfärd och har varit representerade på deras konferens och årsmöte. Nestor samarbetar också med de äldre-FoU:er som finns i regionen - FOU nu, FoU Nordost och Stockholms läns Äldrecentrum – med regelbundna chefsträffar och även tillsammans med Vårdgivarstöd på landstinget.

I år anordnades också på uppdrag av FoU-cheferna i september en heldagsworkshop för chefer och personal från de fyra äldre-FoU:erna inom Stockholms län. Syftet med dagen var att utbyta kunskap och erfarenheter, få en bättre bild av vilka projekt som pågår inom resp FoU samt stärka kontakterna hos medarbetarna för fortsatt samarbete och samverkan inom specifika frågor. Workshopen uppfattades positiv av deltagarna och planeras att återkomma.

Nätverk och samarbete för kommunikation

Nestors kommunikatör ingår i ett nationellt nätverk för kommunikatörer i FoU-miljöer anslutna till FoU Valfärd. Här sker ett viktigt utbyte av erfarenheter och ibland utbildning i aktuella kommunikations- och informationsämnen. Kommunikationsplaner var en av 2016 års punkter i nätverket som haft konkret betydelse för utvecklingen av Nestors kommunikationsarbete. Några gånger per år träffar Nestor FoU Södertörn, för diskussion om spridningsmetoder och kommunikation i stort.

Nätverk och kontakter

Nestor har under året varit representerat i följande nätverk:

- Äldre FoU:ernas nätverk om kvalitetsregistren
- Äldre FoU:ernas/KSL:s nätverk om vårdplanering med stöd av videokonferensteknik
- KSL:s nätverk för Regionala stödstrukturer
- Nätverket för demensfrågor, Stockholms läns landsting
- Tidigare ”Bättre liv för sjuka äldre” SKL:s nätverk genom den digitala plattformen Projectplace
- Nationell fallpreventionskampanj genom SKL:s webbrum
- BPSD-registrets nätverk för certifierade utbildare
- Kommunikationsnätverk inom FoU Valfärd
- Fysioterapeuternas Nationellt nätverk för sjukgymnaster, demensnätverk

- Fysioterapeuternas Äldrenätverk, Stockholm
- Forum för humanistisk och samhällsvetenskaplig hälsoforskning
- FORSA Stockholm (Förbundet för forskning i socialt arbete)
- Helix Vinn Excellence Centre, Linköpings universitet

Ett urval av organisationer som Nestors haft kontakt med under året:

- BPSD-registret, KunskapsCentrum för demenssjukdomar Minneskliniken Skånes Universitetssjukhus
- Palliativa registret, Landstinget i Kalmar län
- Palliativt kunskapscentrum, KSL
- Socialstyrelsen
- Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
- Kommunförbundet Stockholms län (KSL)
- Pensionärernas Riksorganisation (PRO)
- Sveriges Pensionärsförbund (SPF)
- Karolinska Institutet, NVS, sektionen för arbetsterapi.
- Uppsala universitet, Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap, Hälso- och sjukvårdsforskning.
- Linköpings universitet, Institutionen för beteendevetenskap och lärande (IBL), avdelningen för pedagogik och sociologi (APS).

Konferensdeltagande

Nestor deltar även i egenskap av åhörare på viktiga konferenser. Representationen på konferenser presenteras i Bilaga 1, s 29.

Interna processer för kvalitet

Intern kompetensutveckling

Varje år genomförs internseminarier på Nestor. Syftet med seminarierna är att fördjupa kunskapen kring specifika sakområden, men också kring vetenskapliga teorier, arbetsmetoder och analysmetoder. Under våren 2016 genomfördes två seminarier under temat kultur, mångfald och intersektionalitet. Under hösten genomfördes två seminarier under temat delaktighet.

Två projektledare har under 2016 genomfört kurser vid Uppsala universitet respektive Linköpings universitet.

Internt utvecklingsarbete

För att säkerställa kvaliteten på Nestors uppdrag utvecklades och etablerades under 2016 ett internt forum för strukturerad återkoppling på de projektplaner och rapporter som Nestor tar fram. Detta forum, Nestortanken, har nu blivit en del av ordinarie verksamhet, och kommer att fortsätta utvecklas kommande år.

Under våren 2016 var samtliga medarbetare engagerade i en av fem grupper med olika fokus: a) hur kvaliteten i Nestors uppdrag kan säkerställas, b) vad Nestor skulle kunna göra för att stödja samverkan mellan olika huvudmän och professioner, c) hur Nestor skulle kunna öka möjlig-

heterna att nå ut till ägarorganisationerna med nya kunskaper och erfarenheter, d) hur Nestor kan bidra till bestående förändringar för ägarorganisationerna och e) om Nestor kan bidra med kunskap om förebyggande insatser för äldre. Resultatet av detta arbete blev en grund för höstens arbete då fokusområden tog sin form, ledord togs fram och kommunikationsplanen utarbetades. Höstens arbete startade med en två dagars kick-off i augusti för hela personalen, då också arbetet med att identifiera processerna för Nestors huvudaktiviteter påbörjades. Arbetet kommer att fortsätta under 2017.

En god arbetsmiljö

Det strukturerade arbetsmiljöarbetet utgår från arbetsplatsundersökningen och skyddsronen varje höst. Varje medarbetare har under 2016 fått individuell ergonomisk bedömning. Ergonomen analyserade även den gemensamma arbetsmiljön. Åtgärder har vidtagits utifrån ergonomens bedömning.

För att värna en konstruktiv och lärande arbetsmiljö gav medarbetarna varandra strukturerad feedback under våren 2016.

BILAGOR

Bilaga 1: Deltagande vid konferenser

Medverkan på konferenser, som utställare med bokbord och/eller med talare:

Vid följande externt arrangerade konferenser och seminarier har Nestor FoU-center medverkat som föredragshållare och/eller utställare under 2016. Vid flera av dessa konferenser deltog Nestor även som åhörare.

Konferens/mässa Månad 2016	Arrangör	Talare/utställare
Seminarium för forskare, doktorander och lärare i pedagogik och sociologi mars	Linköpings universitet	Talare: Emanuel Ahlfeldt
Seminarium för doktorander i pedagogik och sociologi mars	Linköpings universitet	Talare: Emanuel Ahlfeldt
Playmäkers april	Kultur 365, Södertälje kommun	Utställare
Chef i äldreomsorgen maj	Gothia fortbildning	Utställare
Svenska demensdagarna maj	Svenska nätverket för demenskunskap	Utställare
Håll balansen maj	Haninge SPF Brandbergen	Talare: Karin Högstedt
Stockholms läns demensdag september	Stockholm läns landsting	Utställare
Haninges äldreomässa september	Haninge kommun	Talare: Jasmin Matinzadeh Utställare
Alzheimerdagen september	Huddinge kommun	Talare: Karin Högstedt
Äldreomässan Södertälje stadshus, oktober	Södertälje kommun	Utställare
Äldreomsorgsdagarna oktober	Gothia fortbildning	Utställare
Fortbildning om äldreomsorg i primärvården oktober	Akademiskt primärvårdscentrum	Talare: Ingeborg Björkman

Deltagande vid konferenser

Vid följande externt anordnade konferenser och seminarier har Nestor FoU-center deltagit som åhörare under 2016:

Datum 2016	Evenemang	Ort	Arrangör
160114	Rehabilitering COPM (webbseminarium)		Senior alert
160127	Norden i fokus- God kvalitet i äldreomsorgen	Stockholm	Nordens välfärdscenter
160224	Personal och chef	Kista	Easyfairs
160308	Ageing with a healthy brain	Stockholm	Sthlm academic network
160310	Multisjuka äldre-så bra blir vård och omsorg utan stuprör	Stockholm	Dagens Medicin
160428	Participants Integration of Knowledge into Practice	Uppsala	Regionförbundet Uppsala
160511-12	Chef i äldreomsorgen	Stockholm	Gothia
160512	Helixdagen	Linköping	Helix Vinn Excellence Centre
160518	BPSD-registrets årliga möte för certifierade utbildare	Göteborg	BPSD-registret
160519	Hur kan sjukvård och omsorg samordnas bättre?	Stockholm	Forum för Health Policy
160601	Patientlagen, bemötande, delaktighet	Stockholm	Dagens Medicin
160908-09	FoU så in i Norden	Norrköping	FoU Välfärd
160915	Stockholms läns demensdag	Stockholm	SLL
160920-22	Äldreriksdagen och Patientsäkerhetskonferens	Stockholm	SKL
161004	Utveckling inom hemtjänst	Stockholm	Äldrecentrum
161006	Personcentrerad vård	Stockholm	Dagens Medicin
161013	Life with dementia	Norrköping	CEDER
161013-14	Äldreomsorgsdagarna	Stockholm	Gothia
161020	Nutricias dietistdag i Stockholm	Stockholm	Nutricia
161027	Äldreforskningens dag	Stockholm	ARC, ÄC, SDC
161031-1102	Alzheimer Europe 2016	Köpenhamn	Alzheimer Europe
161108-09	Geriatriska nutritionsdagar	Stockholm	DRF
161129	Det ska vara lätt att handla	Stockholm	MFD
161208	Kan vi täta sprickorna i den kommunala sjukvården?	Stockholm	Dagens medicin

Bilaga 2: Nestors FoU-rapporter

FoU-rapporter som funnits tillgängliga hos Nestor 2016

Titel	Utkom år	Tryckt eller för nedladdning
Att etablera en resurs för äldre – SVEA-teamet vid Boo vårdcentral	2016	Endast för nedladdning
Äldrelots Nynäshamns Geriatrik	2015	Endast för nedladdning
Förekomst av undervikt – en konsekvens av olämplig läkemedelsbehandling	2014	Endast för nedladdning
Vård- och omsorgsmöte i hemmet – samverkan kring sköra äldre	2014	Endast för nedladdning
Egenvård eller hälso- och sjukvård? – om samverkan mellan landstingsfinansierad sjukvård och kommunal hemtjänst	2012	Endast för nedladdning
Läkemedelsgenomgångar och läkemedelsberättelse i primär-vården – ett kvalitetsprojekt vid Nynäshamns vårdcentral	2012	Endast för nedladdning
Test av SeniorminiQ – ett dataprogram som syftar till ökad delaktighet och engagemang i den egna läkemedelsbehandlingen	2012	Endast för nedladdning
Mot en personcentrerad vård och omsorg. En analys av den svenska demensvården och omsorgen	2011	Nestor FoU-centers Skriftserie nr 01/11
Kartläggning av vård- och omsorgsbehov hos personer med långvarig psykisk funktionsnedsättning i Södertälje äldre-omsorg	2011	Endast för nedladdning
Vägen till strukturerade läkemedelsgenomgångar i primärvården – fem olika arbetssätt med utgångspunkt från HemmaDAKS-modellen	2011	Endast för nedladdning
"Det är en trygghet att veta att möjligheten finns" – en studie om anhörigvårdares nyttjande av stödformen avlösning i hemmet	2011	Endast för nedladdning
Läkemedel i hemmet – en studie av den faktiska läkemedels-användningen	2011	Endast för nedladdning
"Nog kan jag handskas med ett dussin tjejer" Utvärdering av Trygg Hem	2011	Endast för nedladdning
Föreställningar om äldre personers samlevnad och relationer. En studie om förhållanden, relationer och anhörigskap sent i livet	2011	Endast för nedladdning
Pedagogiska måltider vid matleverans till hemmet. Ett pilot-projekt i Södertälje kommun	2010	Endast för nedladdning
Hur publicerat material kommer till användning i praktiken. Uppföljning av Nestor FoU-centers handbok <i>Mat och ätande för äldre</i>	2010	Endast för nedladdning
Salutogent synsätt i handläggningsprocessen? En studie av biståndshandläggningen i Södertälje kommun	2010	Endast för nedladdning
Utvecklat profilerarbete? Uppföljning av projektet <i>Mat och måltider för äldre i Haninge</i>	2010	Endast för nedladdning

Verktyg och arbetssätt i verksamheten. Uppföljning av projektet <i>Mat och måltider för äldre i Värmdö</i>	2010	Endast för nedladdning
Vad har hänt sen sist? Uppföljning av utbildning och förbättringsarbete inom kost och nutrition i Södertälje kommun	2010	Endast för nedladdning
Vad fortlever från utbildningen Rehabiliterande och aktiverande förhållningssätt? Uppföljning ett år efter avslutad utbildning	2010	Endast för nedladdning
Aktivitet, delaktighet och egna önskemål. Rehabiliterande och aktiverande förhållningssätt i äldreomsorgen. En utvärdering med kvalitativa intervjuer och EQ-5D	2009	Endast för nedladdning
Från ansökan till uppföljning. Om ett utvecklingsprojekt avseende processen för bostadsanpassningsbidrag	2009	Endast för nedladdning
Genomgångar av läkemedel och nutrition i särskilt boende. En pilotstudie på ett boende i Haninge kommun	2009	Endast för nedladdning
Hemma-DAKS. Läkemedelsgenomgångar i samverkan för äldre personer i ordinärt boende, anslutna till hemsjukvård	2009	Nestor FoU-centers Skriftserie nr 02/09
Mat för äldre – viktigt för alla. Om ett genombrottsprojekt och uppföljning ett år senare	2009 (upplaga 2)	Nestor FoU-centers Skriftserie nr 03/09
Rehabiliterande och aktiverande förhållningssätt. Utvärdering av en utbildning på Region Gotland	2009	Endast för nedladdning
Socialt innehåll. Om förändringsarbete för enhetschefer i äldreomsorgen	2009	Nestor FoU-centers Skriftserie nr 01/09
Socialt innehåll i dagen för äldre. Tio förbättringsarbeten inom äldreomsorgen	2007	Nestor FoU-centers Skriftserie nr 01/07
Vardagsrehabilitering inom äldreomsorgen. Projektredovisning, resultatutvärdering och lärarhandledning	2007	Nestor FoU-centers Skriftserie nr 02/07
Minnesutredning: hur, för vem och vad leder den till? En rapport om projektet Samverkan kring personer (65+) med demenssjukdom	2006	Nestor FoU-centers Skriftserie nr 05/06
Nej till särskilt boende – vad händer sen?	2005	Nestor FoU-centers Skriftserie nr 02/05
Nestormodellen. Ett äldre FoU under uppbyggnad	2004	Nestor FoU-centers Skriftserie nr 01/04

Bilaga 3: Nestors material för kompetensutveckling

Studiematerial, verktyg och handböcker som funnits tillgängligt hos Nestor 2016

Titel	Utkom år	Pris exkl moms
När blir alkohol ett problem – och för vem? Ett reflektionsmaterial riktat till personal inom äldreomsorgen	2015	80:–
Samtal med bilder – För att underlätta kommunikationen vid behovsbedömningar i äldreomsorgen (Box)	2015	800:– 500:– (ägarorg)
Säker omsorg! En handbok i riskanalys för äldreomsorgen	2014	80:–
Min levnadsberättelse (reviderad Levnadsberättelse)	2014	40:– ¹⁾
Minun elämäntarina (Levnadsberättelse på finska)	2014	40:– ¹⁾
Vägledning till levnadsberättelsen	2013	40:–
Lilla kokboken	2013	40:–
Matlust i ord & bild. Tips och råd om matsituationen – för dig som ger vård och omsorg till en person med demenssjukdom	2012	80:–
Så gör du demensvården bättre!	2011	40:– ¹⁾
Må bra – med eller utan läkemedel För personal som arbetar inom vård och omsorg	2011	150:– ⁴⁾
Må bra – med eller utan läkemedel, För dig som leder utbildningar för personal inom vård och omsorg	2011	160:– ⁴⁾
Mat och ätande för äldre. Ett studiecirkelmateriel för dig som arbetar med vård och omsorg om äldre	2011	80:– ³⁾
Fallprevention. Studiehandledning	2010	80:–
Demenshandikapp och bemötande. Studiehandledning	2010	80:–
Socialt innehåll. Verktyg för förändring inom vård och omsorg om äldre	2010	150:–
Fallprevention. Riskfaktorer och åtgärder för att förhindra fallolyckor bland äldre (Liber)	2009	165:–
Må bra – med eller utan läkemedel, För dig som leder utbildningar för äldre personer, deras närstående eller personal	2009	160:– ⁴⁾
Må bra – med eller utan läkemedel För äldre personer och deras närstående	2009	150:– ⁴⁾
Att arbeta med utveckling. Modell för kollegialt utbyte och lärande	2009	80:–
Verktyg för individuell bedömning av mat och matsituation för äldre	2009	80:–
Rehabiliterande & aktiverande förhållningssätt. Studiehandledning för dig som arbetar inom särskilt boende	2008	80:– ²⁾
Fallrapport samt instruktion	2008	40:–
Fallriskbedömning samt instruktion. Ordinärt boende	2008	40:–
Fallriskbedömning samt instruktion. Särskilt boende	2008	40:–
Mat och ätande för äldre. En handbok för dig som arbetar med vård och omsorg om äldre	2008	80:– ³⁾

Samordnad vård- och omsorgsplanering Planeringsmöte – Broschyr för patienter och anhöriga	2008	20:–
Rehabiliterande & aktiverande förhållningssätt. Studiehandledning för dig som arbetar inom vård och omsorg	2007	80:– ²⁾
1) Paket om fem stycken 160:– 2) Paketpris för fem studiehandledningar och en rapport nr 02/07 500:– 3) Paketpris för ett exemplar av handboken Mat och ätande för äldre och ett studiecirkelmateriel 150:– 4) Paketpris för ett häfte för handledare och fem häften för deltagare 700:–. Paketpris för ett häfte för handledare och tio häften för deltagare 1200:–		

Broschyrer som funnits tillgängliga hos Nestor 2016

Titel	Utkom år	Pris exkl moms
Egenvård – eget ansvar för läkemedel eller andra hälso- och sjukvårdsinsatser. Här klargörs vad begreppet egenvård innebär och vem som har ansvar för egenvården.	2012	–
Tänk efter före (cd). Goda vanor för att förebygga fallolyckor Bra att veta om läkemedel	2010	80:–
Personalens anteckningar om dig. Kort information om hur äldreomsorgen arbetar och hur du själv kan påverka det stöd du får och det som skrivs	2009	20:–/10 st
Tänk efter före. Bra att veta om läkemedel	2007	20:– Slut i december 2016
Tänk efter före. Goda vanor för att förebygga fallolyckor	2006	20:–

Nestor FoU-center
Marinens väg 30, 136 40 Handen
Webbplats: www.nestorfou.se
Tel: 08-777 99 16